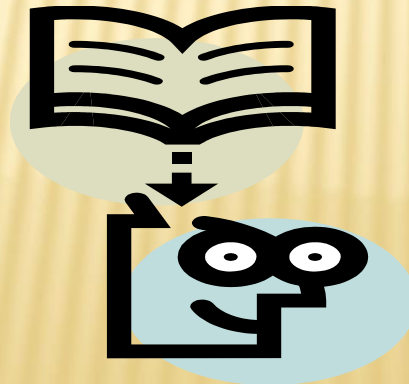
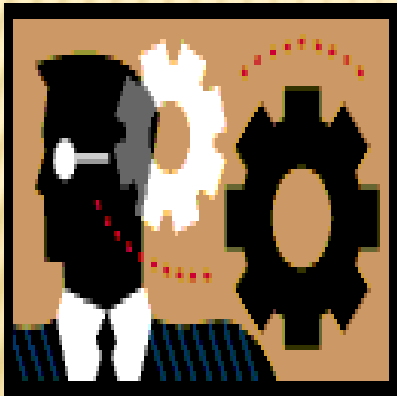

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

✕ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΜΑ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- ✖ Όταν μιλάμε για “παιδαγωγικό ενέργημα” και θέλουμε να το ορίσουμε και οριοθετήσουμε, προκύπτουν ορισμένες δυσκολίες. Μπορούμε να θεωρήσουμε ότι το “ενέργημα” αφορά μόνο τον διδάσκοντα, ή συμμετέχει και ο διδασκόμενος, ενεργεί και αυτός με κάποιον τρόπο; Είναι απλά ένα ερέθισμα και μια αντίδραση κατά τον τρόπο που ορίζεται από τους μπιχεβιοριστές; (SKINNER)
- ✖ Σύμφωνα με τον Α.Ε.Γκότοβο “μπορούμε να οριοθετήσουμε το παιδαγωγικό ενέργημα ως ένα τύπο κοινωνικών ενεργημάτων, που διαφοροποιείται από το σύνολο των υπόλοιπων μέσω του “αντικειμένου” στο οποίο κατευθύνεται η παιδαγωγική δράση , δηλαδή μέσω του νοήματος που αποκτά – ανάλογα με τον περίγυρο στον οποίο τοποθετείται η παιδαγωγική σχέση- ο παιδαγωγούμενος για τον παιδαγωγό.
- ✖ Όπως κάθε ενέργημα, έτσι και αυτό, α) καταστρώνεται και β) στη διαδικασία του σχεδιασμού υπεισέρχεται “υποχρεωτικά” το νόημα του αντικειμένου της παιδαγωγικής δράσης.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΜΑ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- ✖ Μέσα στην τάξη λοιπόν, που βρίσκονται και οι δάσκαλοι και οι μαθητές, καταστρώνονται ενεργήματα και από τις δύο πλευρές. Και οι δύο δημιουργούν ερεθίσματα και περιμένουν αντιδράσεις. Είναι αλήθεια ότι οι δύο συντελεστές της εκπαιδευτικής διαδικασίας-δάσκαλοι και μαθητές-όταν βρίσκονται στο "μάθημα", στην "τάξη", συμπεριφέρονται σύμφωνα με ένα "τελετουργικό", το οποίο αναιρείται, όταν αυτοί βρίσκονται εκτός τάξης. Ο εκπαιδευτικός και ο μαθητής **δεν** είναι μέσα στην τάξη τελείως ελεύθεροι **να αυτοσχεδιάσουν, να διδάξουν και να διδαχθούν** οτιδήποτε και οι δύο μαζί ως ομάδα να θελήσουν από μόνοι τους να καθορίσουν το αντικείμενο μάθησης. Ο δάσκαλος είναι αυτός που ρυθμίζει τις παραμέτρους του μαθήματος, συντονίζει τη συζήτηση, "βιάζεται" να "ολοκληρώσει" μια συγκεκριμένη "ύλη", πρέπει παράλληλα να διαμορφώσει αντίληψη για όλους τους μαθητές, να εξετάσει τις εργασίες τους, να τους αξιολογήσει μέσω των πρόχειρων διαγωνισμάτων και τελικά όλο αυτό να αποτυπωθεί στο βαθμό του τριμήνου ή του τετραμήνου

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΜΑ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- ✖ Ο μαθητής, από την άλλη μεριά, είναι γνώστης του "όλου σκηνικού" και προσπαθεί ή όχι να ανταποκριθεί σε όσα ζητούνται- φανερά ή μη – από το δάσκαλο.
- ✖ Διαπιστώθηκε ερευνητικά ότι ο εκπαιδευτικός βασισμένος στην προηγούμενη πείρα του και σε μερικά δεδομένα του μαθητή, που δεν είναι πάντοτε αντικειμενικά, διαμορφώνει μια γνώμη για αυτόν η οποία στη συνέχεια ρυθμίζει τη συμπεριφορά του απέναντί του. Έπειτα από σχετικές μελέτες, οι ερευνητές διατύπωσαν την υπόθεση ότι οι μαθητές μπορούν να βελτιωθούν πραγματικά, φτάνει μόνο οι δάσκαλοί τους να έχουν διαμορφώσει καλή γνώμη για αυτούς και να πιστεύουν στην αντίστοιχη βελτίωσή τους.
- ✖ Άρα λοιπόν τα δεδομένα για να στιγματιστεί κάποιος "καλός" ή "κακός" μαθητής είναι πολύ σχετικά και συζητήσιμα.
- ✖ Εδώ αξίζει να αναφερθούμε στα συμπεράσματα από έρευνες που γίνονταν στις Η.Π.Α. για πολλά χρόνια για να προσδιοριστούν τα χαρακτηριστικά του ιδεατού δασκάλου. Ο D.Barnes (1985) αναφέρει ότι οι έρευνες που έγιναν για να βρεθούν τα χαρακτηριστικά του ιδανικού δασκάλου για σαράντα χρόνια στις Η.Π.Α. απέτυχαν. Και απέτυχαν , επειδή έψαχναν για τα μόνιμα χαρακτηριστικά ενός ιδεατού τύπου δασκάλου, σαν να μην αλλάζουν οι σκοποί και η συμπεριφορά ενός δασκάλου ποτέ κατά τη διάρκεια του μαθήματος και σαν όλοι οι μαθητές να δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους στο μάθημα. Η επιστημονική έρευνα ,λέει ο Barnes, "ψάχνει να βρεί τι συμβαίνει στη διάρκεια του μαθήματος μέσα στην τάξη και τι προκύπτει από αυτό που συμβαίνει τόσο για τους μαθητές (και το δάσκαλο)όσο και για το εξωσχολικό κοινωνικό περιβάλλον". Πρώτα από όλα η επιστημονική έρευνα μελετάει "τη γλωσσική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης δασκάλου-μαθητή". Φαίνεται πιθανό ότι οι μαθητές διερμηνεύουν όχι μόνο τις φανερές δηλώσεις του δασκάλου γύρω από το τι θέλει και πως αξιολογεί αυτά που λένε και κάνουν , αλλά ακόμα διερμηνεύουν σήματα που μεταφέρονται σε άλλα επίπεδα.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΜΑ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- ✖ Μερικοί συγγραφείς έχουν χρησιμοποιήσει τον όρο "κρυμμένο αναλυτικό πρόγραμμα" ή παραπρόγραμμα (το οποίο δεν έχει καταχωρηθεί και δεν υπάρχει με οποιαδήποτε συγκεκριμένη μορφή, είναι άδηλο και ανεπίσημο, εκπορεύεται από την ίδια την οικογένεια, το σχολείο και την κοινωνία, διαπερνά τους διάφορους τρόπους και μορφές της ζωής, προωθείται από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, τις ποικίλες οργανώσεις, τους θεσμούς και τα κόμματα και γενικά διαποτίζει ολόκληρη τη ζωή μας και επιδρά στην ανάπτυξη της προσωπικότητας κυρίως των νέων, επηρεάζοντας τις αξίες και τις στάσεις μας), για να μιλήσουν για μάθηση στην τάξη, η οποία προχωρά παρά τους συνειδητούς σκοπούς του δασκάλου, τα μη αναγνωριζόμενα αξιώματα του δασκάλου γύρω από τον έλεγχο της τάξης κλπ. Για παράδειγμα, πολλοί δάσκαλοι που συμπεριλαμβάνουν ανάμεσα στους σκοπούς τους να διδάξουν τους μαθητές να σκέφτονται κριτικά, μπορεί να φανούν να ενθαρρύνουν τους μαθητές σε παθητικές συνήθειες μάθησης, που βρίσκονται πού μακριά από το κριτικό πνεύμα. Ο Barnes, παρουσιάζοντας ένα απόσπασμα από μαγνητοφώνηση πραγματικού μαθήματος θρησκευτικών σε 11χρονα παιδιά, διαπιστώνει 'ότι ο δάσκαλος περιμένει από τους μαθητές να απαντήσουν με ένα συγκεκριμένο τρόπο στις ερωτήσεις του και οτιδήποτε άλλο, που είναι μεν σωστό αλλά δεν είναι αυτό που ο ίδιος περιμένει, με έναν άμεσο ή έμμεσο τρόπο το απορρίπτει. Οι μαθητές μαθαίνουν λοιπόν να ανταποκρίνονται σε αυτό που έμμεσα ή άμεσα ζητάει ο δάσκαλος και όχι ελεύθερα να πουν τη γνώμη τους. Ο Barnes συμπεραίνει ότι "οι χρήσεις της γλώσσας από τους μαθητές" είναι "σκληρά" επηρεασμένες από τη γλώσσα του δασκάλου, η οποία ορίζει τους ρόλους τους ως "μανθάνοντες". Σε ποιο βαθμό, θα δεχτούν την επιρροή, αυτό εξαρτάται από τις κοινωνιογλωσσικές προσδοκίες που έχουν οικοδομηθεί στα πλαίσια της προηγούμενης εμπειρίας τους.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΜΑ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

- ✖ Όλα λοιπόν μέσα στην σχολική τάξη είναι οριοθετημένα. Το επίσημο και το ανεπίσημο αναλυτικό πρόγραμμα έχουν τους δικούς τους ρόλους, η χρήση της γλώσσας έχει κανόνες(στα πλαίσια της "μη συνειδητής αποδοχής από τους δασκάλους του "παραπρογράμματος" "εξοβελίζεται" ο "περιορισμένος κώδικας" και αναβαθμίζεται ο "επεξεργασμένος κώδικας" της γλώσσας),οι ρόλοι είναι διακριτοί και συγκεκριμένοι (κάποιοι "κάνουν" το δάσκαλο και κάποιοι άλλοι "κάνουν" τους μαθητές), δεν ανήκουν όλοι σε μια ομάδα, που ψάχνει να βρει δρόμους για να οδηγηθεί στην αλήθεια (χωρίς προκαταλήψεις να οριστεί το Χ, όπως λέει ο Πλάτωνας) ή στην διερεύνηση της σχετικότητας των πραγμάτων.
- ✖ Υπάρχει ο δάσκαλος που διδάσκει, που "ξέρει" τα πάντα (ή μπορεί να τα γνωρίσει) και ο μαθητής που ακούει, που υπακούει που είναι υποχρεωμένος να δέχεται τις απόψεις του δασκάλου, να τις ενστερνίζεται και να τις αναπαράγει.

ΠΡΟΣ ΈΝΑ ΆΛΛΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΎ.

- ✖ Το μοντέλο διδασκαλίας που κυριαρχεί σήμερα είναι το δασκαλοκεντρικό, γι' αυτό πολλοί μαθητές αντιδρούν και "αποκλίνουν". Υπάρχουν βέβαια και άλλα μοντέλα διδασκαλίας, που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά καιρούς στο ελληνικό σχολείο. Ένα απ' αυτά είναι το μαθητοκεντρικό, που εισηγήθηκε ο Διαφωτισμός και ουσιαστικά αφήνει το μαθητή ελεύθερο να μάθει μέσα από την επαφή του με τα πράγματα και απλά ο δάσκαλος έχει ρόλο επιβοηθητικό σ' αυτή τη διαδικασία. Είναι το μοντέλο διδασκαλίας που προτείνει ο Rousseau στον *Αιμίλιο ή περί αγωγής*, ευαγγέλιο της παιδαγωγικής τον 18ο αιώνα.

ΠΡΟΣ ΈΝΑ ΆΛΛΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΎ.

- ✖ Η σχεσιοκεντρική παιδαγωγική, το μοντέλο της συνέντευνας, η συνεργατική και ομαδοσυνεργατική μάθηση είναι το μοντέλο διδασκαλίας που προτείνουμε ,για να ξαναγίνει ενδιαφέρον το μάθημα, για να “ευχαριστιούνται” οι μαθητές ,βιώνοντας αυτή τη διαδικασία.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

- ✖ Συνεργατική μάθηση (*collaborative learning*): ορίζεται οποιαδήποτε
- ✖ διαδικασία ομαδικής μάθησης στην οποία λαμβάνουν χώρα τουλάχιστον
- ✖ κάποιες από τις σημαντικές μαθησιακές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των
- ✖ μαθητών ("οριζόντιες αλληλεπιδράσεις")
- ✖ Συνεργάζομαι, σημαίνει εργάζομαι μαζί με κάποιον άλλο. Η συνεργατική
- ✖ μάθηση σημαίνει ότι τόσο οι καθηγητές όσο και οι μαθητές είναι
- ✖ ενεργοί συμμετέτοχοι στη μαθησιακή διαδικασία - η γνώση δεν είναι κάτι
- ✖ που παραδίδεται στους μαθητές, παρά κάτι που προκύπτει από τον
- ✖ ενεργό διάλογο μεταξύ αυτών που προσπαθούν να κατανοήσουν και να
- ✖ χρησιμοποιήσουν έννοιες και τεχνικές.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

- ✕ . Έτσι ακριβώς, στις κοινότητες
- ✕ μάθησης «η εκπαίδευση δεν περιλαμβάνει απλά το ξεχείλισμα του μαθητή
- ✕ με γνώσεις από τον καθηγητή. Η απόκτηση γνώσης είναι μια διαδραστική
- ✕ διαδικασία, όχι μια συσσώρευση απαντήσεων για το *Trivial Pursuit*.»
- ✕ [Whipple 1987] Η συμμετοχή στις κοινότητες μάθησης, στην καλύτερη
- ✕ μορφή της, διαμορφώνει την ικανότητα των μαθητών να μαθαίνουν από
- ✕ μόνοι τους, έξω από το 'προστατευόμενο' περιβάλλον του εκπαιδευτικού
- ✕ οργανισμού [Johnson and Johnson 1990]. Επιπλέον, η συνεργασία έχει
- ✕ ως αποτέλεσμα ένα επίπεδο γνώσης της κοινότητας που είναι μεγαλύτερη
- ✕ από το άθροισμα των γνώσεων του κάθε μέλους ξεχωριστά: «οι
- ✕ συνεργατικές δραστηριότητες οδηγούν στην ανερχόμενη γνώση, που είναι
- ✕ το αποτέλεσμα της διάδρασης μεταξύ (όχι της συνάθροισης) των γνώσεων
- ✕ και απόψεων όλων όσων συμμετέχουν στο σχηματισμό της» [Whipple
- ✕ 1987].

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

- ✖ Στον εικοστό αιώνα άλλωστε, στον αιώνα της πληροφορίας των Η/Υ , της εικόνας, της διεπιστημονικής προσέγγισης της γνώσης, θεωρούμε ότι η συνεργατική μάθηση, δίνει μια άλλη ώθηση στο μαθητή και δεν θα έχει να παραπονιέται- σε ένα μεγάλο βαθμό- για γνώσεις στείρες *δοσμένες με έναν στείρο τρόπο.*
- ✖ Η συνεργατική μάθηση προϋποθέτει κοινό στόχο, αλληλεπίδραση, αλληλεξάρτηση, κοινωνικές δεξιότητες και προσωπική ευθύνη, χαρακτηριστικά που θεωρείται ότι βοηθούν τους μαθητές να ενδιαφερθούν περισσότερο για το σχολείο και να το αποδεχτούν μάλλον παρά να το απορρίψουν.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

- ✖ Στα πλαίσια λοιπόν της συνεργατικής μάθησης, ο εκπαιδευτικός αποκτά έναν ισότιμο ρόλο με τους μαθητές μέσα στην ομάδα, δεν είναι πια ο σοφός που κατέχει τη γνώση, ερευνά μαζί με τους μαθητές οποιοδήποτε θέμα και φτάνουν από κοινού σε λύσεις των προβλημάτων και την κατάκτηση της γνώσης (μια σύγχρονη εκδοχή της μαιευτικής μεθόδου του Σωκράτη, ο οποίος εκμεταλλευόμενος το λάθος του “μαθητή” του, προχωρούσε σιγά-σιγά μαζί του στην ανεύρεση της αλήθειας). Ο ορισμός βέβαια του λάθους είναι δύσκολο να δοθεί, και ακόμα δυσκολότερο είναι να διαφοροποιηθεί η έννοια του λάθους από την έννοια του σφάλματος και της αποτυχίας. Πολλοί εκπαιδευτικοί διδάσκουν νέες έννοιες, γιατί έτσι καθορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα, στηριζόμενοι σε λανθασμένες εμπειρίες των μαθητών, με αποτέλεσμα να υπάρχει ελλειμματική ανάλυση του γνωστικού περιεχομένου και να διαιωνίζεται η λανθασμένη συμπεριφορά τους.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

- ✖ Όταν λοιπόν ο μαθητής νιώσει ότι το σχολείο τον υπολογίζει ως πρόσωπο και όχι απλά ως μέλος μιας ομάδας, σέβεται τα ενδιαφέροντά του και τα αξιοποιεί στα πλαίσια της μάθησης τότε είναι πολύ πιο σίγουρο ότι ο μαθητής θα είναι συμμετοχός στη διαδικασία της γνώσης και η παραβατικότητα στο σχολείο θα μειωθεί. Αυτό θα πρέπει βέβαια να συνοδεύεται και από τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, κάτι που είναι σίγουρο ότι θα προκαλέσει το ενδιαφέρον των μαθητών και που λείπει από το ελληνικό σχολείο. Με τον όρο διαθεματική προσέγγιση εννοείται εκείνη η μορφή διδασκαλίας κατά την οποία από τη μια το περιεχόμενο της διδασκαλίας ενισχύεται και από την άλλη η διδασκαλία είναι εργαστηριακής και διερευνητικής μορφής. (εδώ μπορούμε να αξιοποιήσουμε το ανεξάντλητο υλικό που μας παρέχει το διαδίκτυο και όχι μόνο).

ΒΑΣΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΜΑΣ

- ✖ Google.gr
- ✖ You tube downloader (για να μετατρέψουμε το βίντεο σε mp3, ή απλά να το <<κατεβάσουμε>>, για να δουλέψουμε offline

WEBSITES

- ✖ 1. <http://photodentro.edu.gr/aggregator/> ,ο εθνικός συσσωρευτής εκπαιδευτικού περιεχομένου
- ✖ 2. <https://filologikosxoleio.gr/> , <https://filologika.gr/>, <https://www.filologikos-istotopos.gr/> τα πάντα για τα φιλολογικά μαθήματα
- ✖ 3. ifigeneia.cti.gr
- ✖ 4. www.filosofia.gr Για τη διδασκαλία της φιλοσοφίας.
- ✖ 5. <https://blogs.sch.gr/nemfelonis/> ,το ιστολόγιό μας για φιλολογική ενημέρωση

WEBSITES

- ✖ 6. www.snhell.gr Η ιστοσελίδα του σπουδαστηρίου νέου ελληνισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών με πολύ υλικό για τον Καβάφη και όχι μόνο.
- ✖ 7. www.sch.gr →σελίδες εκπ/κών→φιλόλογοι Πολύ ενδιαφέρον υλικό σε πολλούς ιστοτόπους φιλολόγων από όλη την Ελλάδα.
- ✖ 8. www.latistor.blogspot.gr
- ✖ 9. ert-archives.gr
- ✖ 10. [you tube](http://you.tube)
- ✖ 11. Edmodo.com

WEBSITES

- ✖ 12. www.ime.gr Αφήσαμε τελευταία την ιστοσελίδα του ιδρύματος μείζονος ελληνισμού με πολλά-πολλά ιστορικά στοιχεία, χάρτες, πηγές για την διδασκαλία-βασικά- της ιστορίας.